

BIBLIA

Az októberi elmélkedéseket a budapest-sashalmi közösség tagjai készítették (sorrendben Áts András, Biró Géza és Livia, Bisztrai Gyuri és Évi, Dénes Zoltánné Zsuzsa, Topál Ildikó), a novemberieket Kovács László (Budapest).

Október 2. – Évközi 27. vasárnap – Lk 17,5-10 – „...amivel úgysis tartoztunk”

Érdekes hatása a mai evangélium. Többször át kellett olvasnom, mire felfogtam, hogy miről is szól.

A tanítványok kérik, hogy Jézus növelje bennük a hitet (bizalmat) Istenben. Jézus erre először lényegében azt mondja: Ha csak olyan csekély, de elegendő bizalmatok volna Istenben, mint az apró mustármag, akkor földöntúli csodás dolgokra lennétek képesek. Majd a fentieket tovább finomítja egy példabeszéddel: A munkából fáradtan hazatérő szolgától elvárjuk, hogy előbb minket szolgáljon ki a vacsorával, csak utána törődjön a saját igényeivel, éhségével. Sőt azt is mondja, hogy ez természetesnek vesszük, meg sem köszönjük, mert ez így járja, hiszen neki ez a szolgálat kötelezettsége, amit úgysis köteles volt, tartozott megtenni.

Október 9. – Évközi 28. vasárnap – Lk 17,11-19 – Csak egy tért vissza...

Isten sokféle módon lép kapcsolatba velünk. Hallhatjuk szavát a Szentíráson keresztül, imádság vagy liturgia közben, szólhat hozzánk embertársaink szavaival, de az életünk hétköznapi eseményeiben is felismerhetjük őt. Akiben élő hit van, az nemcsak a jó dolgokban tud vele találkozni, hanem egy betegség, egy baleset, egy visszautasítás, egy komoly probléma is Isten felé fordítja őt.

Mert a hit tapasztalat. Tapasztalat arról, hogy Isten csak olyan dolgokat ad vagy enged meg az életünkben, amik a javunkra válnak. És hogy nem nézi tétlenül a szenvedésünket, hanem beavatkozik, és megment. Ha van erről tapasztalatum, akkor nem kell állandó félelemben élnünk, hogy mit hoz a jövő, és biztosak lehetünk abban, hogy Isten a legnagyobb bajból is kiment. Sőt megerősít általa.

Október 16. – Évközi 29. vasárnap – Lk 18,1-8 – Hűség János tanításához

Egymásnak adtuk a „lehetőséget” Évivel, hogy „írd meg Te” az elmélkedést. Végül rám maradt a feladat, mert a családi élet Évit követelte.

Miről szól ez nekünk. Arról, hogy nem jár köszönet azért, mert betartjuk a parancsolatokat, például a tízparancsolatot, hiszen annak betartása kötelességünk, így tartozunk azt megtenni. Akkor járunk Isten kedvében, akkor fog növekedni a hitünk, ha ezt meghaladva teljes bizalmunkat Isten kezébe helyezzük. Vagyis nem biztonsági játékot játszunk, nemcsak a feleslegből adunk a rászorulóknak, nemcsak a barátainkat szeretjük, hanem még az ellenségeinkkel is jót teszünk, méltányosak vagyunk az embertársainkhoz, nem kezdünk el azonnal mérlegelni, hogy méltó-e a figyelmünkre, áldozatunkra, időnkre. Vagyis az Öszövétség szemétszeméért gondolkodását meghaladva új, szeretetelvű életet vár tőlünk a mindenkit szerető Isten.

Pont a mai napra írtak ki népszavazást a migrációval kapcsolat-

ban. A menekültek – mint minden embertársunk – véleményem szerint Isten által szeretett, Istennek kedves embertársaink, embertestvéreink. Vajon a fenti evangélium alapján mit jelent az az elvárás, hogy az átlagember számára előírt parancsokat meghaladó bizalmat kell adnunk Istennek, és a parancsok felül-emelkedve kell hasznos szolgálatokat tenni nekik, hogy ezáltal túllépünk a haszontalan szolga kötelességből végzett szolgálatán, és földöntúli csodákra lehessünk képesek? Az persze előfeltétel, hogy legyen legalább egy mustármagnyi, azaz elegendő hitünk. Akkor, de csak akkor elnyerhetjük Isten barátságát, mert ő épp ilyen szeretetparancs szerint él: „felkelti napját a gonoszokra is”!

Mondd, barátom, te melyiket választod ma: a hasznos, dicsérendő, vagy a haszontalan szolgálatot?

Erre mutat példát nekünk ez az ember.

Mert mit is jelent visszatérni? Az életünk folyamat, folyamatosan haladunk előre. Visszafelé nem tudunk menni, mindig csak egy irányba tartunk. De a visszatekintés, visszaemlékezés nagyon hasznos. Alljunk meg időről időre, és nézzünk vissza! Egy lelkigyakorlat, egy komoly fordulópont, egy-egy évforduló mind alkalom lehet erre.

Hol találkoztam Istennel az életem során? Mikor avatkozott be a javamra, miből gyógyított meg, honnan mentett ki? Honnan jöttem, és hova jutottam? Látom-e az ő kezét a történetemben? Hogy nem a saját erőmből, hanem az ő segítségével vagyok, aki vagyok? Hogy mennyi mindent köszönhetek neki? Érdemes visszatérni, és áldani az Isten! Egész más lesz így az út folytatása.

Egyikük viszont visszatért. Ő mutatja, milyen az igazán hívó ember, akinek fontosabb a kapcsolat Istennel, mint maga a gyógyulás; nem tartja magától értetődőnek, ami vele történt; tud hálát adni, mert felismeri Istent az eseményekben.

Gondjaim: egy korrump bírónál kilincsel, dühöng egy özvegyasszony, és keresi az igazát, s ezt a bírót nézve gondolják én és az ÉV olvasók + egy milliárd hívó Istenre,

és e példa nyomán szüntelenül imádkozunk hozzá? Na ne!

Lukács valamit összekevert. Jó lenne, ha az özvegyasszony lenne a főszereplő, nem pedig a megveszte-

gethető bíró, az „igazságtétel” embere. Jézus Istene az irgalmas, nem büntető, hanem Szerető Isten. Tegnap a hír – 2016. 07.16. –, hogy Törökországban 2745 bírót és ügyészt nemcsak elbocsátottak, hanem le is tartóztattak. Valószínű, hogy ítéleteik nem szolgálták az éppen aktuális hatalmat.

Özvegyünknek nem volt pénze megvesztegetni a bírót, hanem állhatatosan, szívósan a nyakára járt,

Október 23. – Évközi 30. vasárnap – Lk 18,9-14 – Tanítás az alázatról

Ha az alázatról, az alázatosságról kezdünk gondolkodni, eszünkbe jut, hogy Jézus az utolsó vacsorán megmosta tanítványai lábát. „Ha én megmostam a ti lábatokat, ti is tegyétek meg egymással!” „Tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű!” Szent Pál így magyarázza Krisztus megtestesülését: „Megalázta magát, és engedelmes lett a halálig. Ezért Isten felmagasztalta őt” (Fil 2,6).

Az átlagember így gondolkodik róla: Alázatos ember az, akit mindig földre lehet állítani; aki kisebbségi gátlásokkal küzd és bocsánatot kér, hogy él; aki nem mer kezdeményezni, és semmire sem érzi magát képesnek. Szürke, névtelen egérke, csak hagyják őt békében.

Október 30. – Évközi 31. vasárnap – Lk 19,1-10 – Zakeus és a fügefafa?

A fügefafa többször is előfordul a Bibliában. „Megtrágyázom, uram, és jövőre hátha hoz termést” – olvassuk. Amint látjuk a példázatban, ez esetben jó, hogy ott volt ez a fügefafa, és pont ott volt, ahol kellett lennie, mert Zakeusnak szüksége volt rá. Megtermette gyümölcsét rajta keresztül, illetve általa és rajta. Igen, kellett a megtrágyázás, hogy ez a vámos megmutathassa, igenis jobb akar lenni, irgalmas akar lenni, nagyobb akar lenni a többiekénél. Kellott a fügefafa, hogy kíváncsiságát

November 6. – Évközi 32. vasárnap – Lk 20,27-38 – Egy asszony hét férje

Kit nem foglalkoztat, hogy mi lesz velünk a halálunk után? Kit nem foglalkoztat, hogy egyáltalán van-e túlvilági élet? Igazat állít-e a temetéseken a pap, amikor azzal vigasztalja a hozzátartozókat, hogy odaát mindnyájan találkozunk?

1) A hitvita

Jézus korában vallási (egyben politikai) csoportok (pártok) különbözőképpen vélekedtek a túlvilági életről. A farizeusok hittek a holtak feltámadásában, az örök életben és az angyalok létezésében, a szaduceusok viszont tagadták ezeket: ők gúnyt

hogy tegyen igazságot. Nem jó, ha Lukács ilyen istenképet sugall. Nem a kitartó, állhatatos, szünni nem akaró imádság miatt lesz búzaka-lászt érlelő meleg és kukoricát öntöző eső, hanem „... aki felkelti napját jókra és gonoszokra, esőt ad igazaknak és bűnösöknek egyaránt...” „Hamarosan igazságot szolgáltat” – ez nem más, mint a közeli apokaliptikus világvég gondolata, amely nem szolgálja az Eletet, hanem is-

Ezt a példát állította elénk Jézus, amikor példabeszédében a vámost elébe tette a farizeusnak? Egyáltalán nem! A példabeszéd alapján állíthatjuk: az alázatosság nem más, mint a gőg ellentéte.

A gőgös magával törődik, az alázatos mással. Hogy mennyi mindent megtesz, mennyire betartja az elvárásokat, mennyire nagy ember ő.

A farizeus csak saját érényeiről beszélt, a vámosnak az fájt, hogy embertársait becsapta. A farizeus és a vámos ma is erről ismerhető fel. Ha valaki felismeri, hogy mennyi rosszat tett az emberekkel, abból lehet elindulni egy jobb út irányába.

A kórteremben öten saját betegségüket mesélik a látogatóknak:

kielégítse, és betöltse feladatát rajta keresztül. „Bűnös vagyok, de ha láthatom Jézust, akkor jobb lesz nekem, mert ő az Isten küldötte, és én tanulni akarok tőle” – gondolhatta Zakeus. Ő elfogadta, befogadta Jézus üzenetét, meghívását.

Mi is legyünk kíváncsiak Jézusra, és Isten dolgaira. Legyünk kíváncsiak embertársaink gondolataira, lelkére, hogy megérthessük saját magunkat, és megérthessük Jézus üzenetét, szerető gondoskodását, simogatását.

üztek a farizeusi hitből, amire példa az „egy asszony hét férje” történet.

Ezzel a történettel a szaduceusok Jézust is bele akarták vonni hitvitájukba. Az evangélium szerzői (Lukács és Márk) szerint Jézus belement a vitába, és meg is oldotta a történetet azzal, hogy feltámadás és örök élet van, de a feltámadás után nincs férjhez menés és nősülés, hanem a házások úgy élnek majd, mint az angyalok. A jelenlévő (farizeus párti) írástudó nyilvánvaló kárörömmel helyesli Jézus válaszát.

mét csak büntetéssel fenyeget. „...talál-e hitet a földön?” Igen talál, és találni fog sok imádkozó, templomba járó vallásos embert, akik ugyanazt teszik, mint az Istent tagadó társaik, de előtte és utána próbálnak szüntelenül imádkozni. Hűséget kellene keresni, nem pedig hitet. De hűséget mihez? A jézusi tanításhoz.

Ez a mai is jézusi tanítás volt? Ehhez legyek hűséges?....

„Jaj, de szerencsétlen vagyok! Mindenem fáj.” A hatodik így szól: „De kedves, hogy eljött! Milyen sápadt, csak nincs valami baja?” Nehéz dolog elvonatkoztatni a saját problémánkról, de akkor is lehet úgy gondolkozni, hogy nem én vagyok a legfontosabb.

A gőgösnek egy a döntő: mit jelent ő az emberek szemében. Az alázatosnak pedig: mit jelent ő Isten szemében. Az alázatosság nem ismer falakat. Minden embert fontosnak és azonos rangúnak tart.

Segíts Istenem, hogy erőt merítsék Jézus alázatosságából! Ne legyek gőgös, ne legyek magammal eltelve, minden emberben felismerjem a Te képmásodat, és alakuljak a Te akaratod szerint! Amen.

Imádkozunk azért, hogy észrevegyük a nekünk hiányzó szeretet-erőt, a mindennapi apró örömeiket, a nekünk rendelt „fügefát”, amelyre ha felmászunk, tisztábban látunk. De ide nekünk kell felmászni. Legyünk nyitottak, hogy elfogadjuk embertársaink által a vigasztalást, a segítséget, a felénk nyújtott segítő kezet, amire szükségünk van, hiszen „az elménk meggyógyítására szolgáló lehetőségek mindenütt körülvesznek bennünket”. Ügy legyen!

2) A válasz

A teljesebb válasz Jézus egész tanításából olvasható ki. Jézus nem foglalkozott a túlvilági élettel kapcsolatos vallási spekulációkkal, titkos tanok és apokaliptikus látomások terjesztésével. Ha valamit állított is a túlvilági életről, mindaz a maga istenképéből jőznan ésszel kikövetkeztethető és belátható (égi haza, atyai ház stb.). Tanításának lényege a földi életünkre vonatkozik. Arról beszélt, hogy mit kell tennünk életünkben, hogy a halál bekövetkezése után is bizalommal hagyatkozhassunk a mi Istenünkre.

– Tehát elég nekünk a Szeretet-Isten hite és a jézusi szeretet, mert

November 13. – Lk 21,5-19 – Évközi 33. vasárnap – Világvég

Sokakat foglalkoztat ma is, hogy mikor lesz vége a világnak. Vallási közösségek központi témája az *apokaliptika*, a végidő közeli eljövételének várása, sőt az időpont meghatározása. Az evangéliumok (Lukács, Márk) is foglalkoznak a kérdéssel, mert állandó félelemben és rettegésben tartják híveiket, és ezáltal hatalmukban is tartják őket. De azért is, mert éppen azt a Jézust vonják be vallási manipulációjukba, aki megakarta szabadítani az embert a félelemtől, és aki a szeretet prófétája volt.

1) A világvég jelei

Egyes szentírástudósok szerint maga Jézus is ilyen világvégváró volt, aki az időpont meghatározását elhárította, de Jeruzsálem és a világ pusztulásának előjeleit pontosan megjövendölte. Ilyen jelek a Város pusztulásáról: lázadások, háborúk, nemzetek és országok egymás ellen fordulása. A világ végét pedig földrengések, éhínség, dögvész, valamint félelmetes égi tünemények és rendkívüli jelek előzik meg.

November 20. – Lk 23,35-43 – Krisztus király vasárnapja – Gúnyirat

A nagy emberek élettörténetét szeretjük kiszínezni. Már születésüktől az életük különböző eseményein át a halálukig, az édig tudjuk magasztalni őket. Haláluk után pedig szinte istent és istenszobrot faragunk belőlük. Bizony, ilyenek vagyunk mi emberek!

ez az Út, amely az Életbe vezet (Jn 14,6). A túlparti részletek nem tud-

Nem kétséges számunkra, hogy világunknak bármikor vége lehet. Mi emberek többszörösen képesek vagyunk felrobbantani vagy tönkretenni azt.

Az apokaliptikusokra azonban nagyon haragszom. Főleg azért, mert állandó félelemben és rettegésben tartják híveiket, és ezáltal hatalmukban is tartják őket. De azért is, mert éppen azt a Jézust vonják be vallási manipulációjukba, aki megakarta szabadítani az embert a félelemtől, és aki a szeretet prófétája volt.

2) Az üldözések „megjövendölése”

Külön bosszantó az evangéliumszerkesztők részéről, hogy a világvég előjelei közé sorolják Jézus tanítványainak üldözését is. Tény, hogy Jézus követőire, akik Mesterüket követve felemelik szavukat a gazdagság, hatalom és erőszak vilá-

hatók, de azok ismerete nem is szükséges!

ga ellen, ugyanaz a sors várhat, mint órá. Tény, hogy mindez a világban lévő gonoszságnak jele lehet, ami megpecsételheti a világ sorsát. De ehhez egyrészt nem kell jövendölés, másrészt mindez nem a félelemkeltés kategóriájába tartozó jézusi figyelmeztetés, hanem a hűséges barátok bátorítása és erősítése az Örömhír félelem nélküli továbbadására. Lelkesítés, hogy a letartóztatást, a börtönt is inkább alkalomnak tartsák a tanúságtételre, mint valami tragédiának. Még a legközelebbi hozzátartozók és barátok árulása se rettentse el őket, amikor a halálos gyűlölettel találkoznak. Isten Szeretet-Lelkének ereje erősebb minden erőszaknál és gonoszságnál!

– *A világvég-félelemnek sötétségbe beragvog harsogva a sokszor hallott jézusi szó:*

„Ne féljete! Ne féljete, én legyőztem a világot!” (Jn 16,33)

egy ötvenfelét talált. A Krisztus név ötszázszor, az Úr háromszötven-szer, az Emberfia nyolcvanszor, az Istenfia hetvenöttször fordul elő. A protestáns és katolikus biblikusok szinte egyöntetű véleménye, hogy ezek közül Jézus egyetlen krisztológiai címre sem tartott igényt. Leginkább egyszerűen a kisbetűs emberfiának mondta magát.

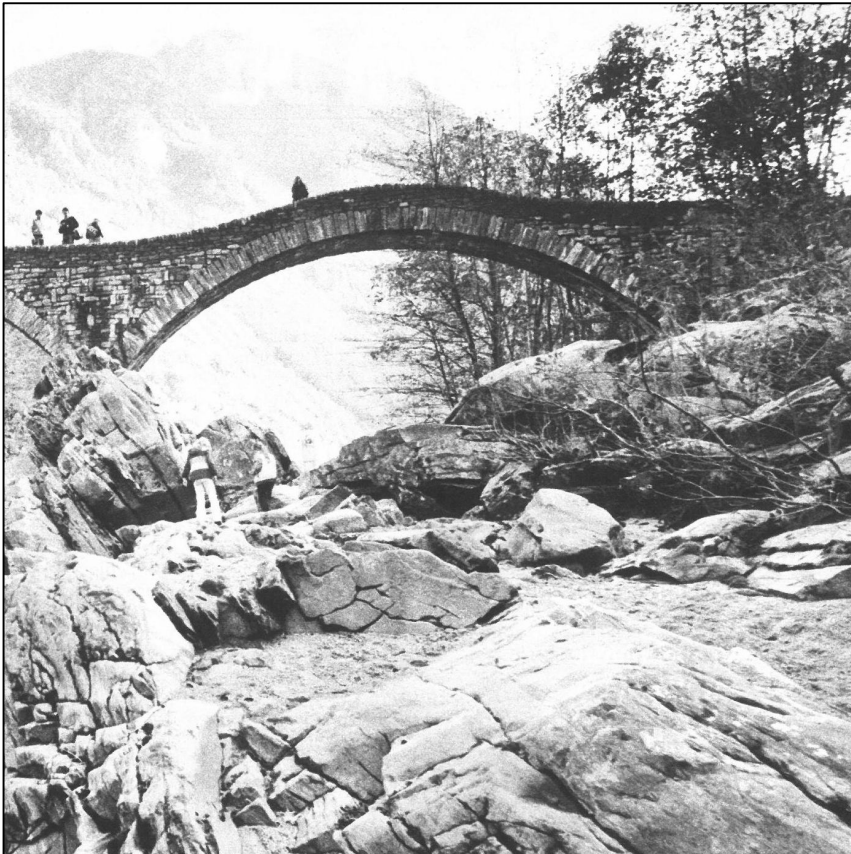
2) Királyi cím

A fenti címekeket a Jézus-esemény hírének továbbadói adták a Názaretből jött ácsnak, aki vándorprédikátorként járta Izrael földjét. A zsidó messiásvárók Messiásnak, Messiáskirálynak tartották, a római birodalom Jézust követő tagjai, a császárt is Isten fiának gondoló emberek között, Jézust is Isten fiának nevezték.

Tudjuk, hogy Jézus elmenekült, amikor a nép királlyá akarta tenni a pusztában. Pilátus előtt ráhagyta a kérdezőre a vádat, hogy királynak tartja magát, és világossá tette, hogy nem pályázik politikai méltóságra.

Tudjuk, hogy Jézus szoros egységben érezte magát a felismert Istennel, az Atyával, akinek fiaként akart élni, teljesítve annak akaratát. Ebben az értelemben valóban Isten kedves fia volt, és erre nekünk is példát adott.

Tudjuk azt is, hogy a történelem folyamán a Jézus-hívók ennek az atyai akaratnak teljesítése helyett Jézus személyét állították a köz-

pontba, és a különféle címvédők egymást gyilkolták halomra a szeretet prófétájának személye körüli vitában (Lásd Madách: „Az ember tragédiája”, *homoiusios* – *homosios* vita: Jézus Istenhez hasonló vagy Istennel egylényegű?).

XIII. Leo pápa 1900-ban a 20. század királyának hirdette meg

November 27. – Mt 24,37-44 – Advent 1. vasárnapja – Úrjövét

Az egyházi év lezárult a világ-vég-történettel és a „Mindenség királyának” ünnepével. Mivel kezdődhet az új év? A liturgia embereinek fejével gondolkodva csakis az Úrjövettel, mely a világ végén érkezik el.

1) Az Emberfia eljövetele

Három Úrjövetről szól az Írás: Jézus születése karácsonykor, kinek-kinek az Úrral való találkozása az ember halálakor, és az Emberfia visszatérése a világ végén.

Ez utóbbi az ószövetségi Hének könyvben szereplő Emberfia, aki a végítélet végrehajtója az egész emberiség felett. Ő a Máté evangéliumában a dicsőséges trónjára ülő Király, a juhok (jó) és kosok (gonoszok) szétválasztója, és a mennybe, illetve a pokolra küldője (Mt 25,31-46).

Az apokaliptikus esemény ebben az evangéliumi részletben új képpel bővül, hasonlatként a vízözön bor-

Krisztust, XI. Pius pápa pedig 1925-ben vezette be Krisztus király ünnepét. Ma ez az ünnep „Krisztus, a mindenség királya”-ként szerepel a direktóriumban.

– *Elgondolkodtató, hogy a címek, rangok, méltóságok megszállottjaiként miért vagyunk rabjai a*

zalmas pusztításának képét idézi. Pontosabban a vízözön előtti felelőtlen viselkedést, ami olyan, mint Noé napjaiban volt. Miközben Noé bárkát épít, a nép éli a maga gondtalan életét, és csak akkor kapnak észbe, amikor jön a vízözön, és elsodorja őket, valamennyit. Erre elhangzik a felszólítás: „Virrasszatok tehát, mert nem tudjátok, mely napon jön el Uratok!”

2) Tolvaj?

Új, furcsa kép is szerepel a történetben, az Emberfia eljövetelének összehasonlítása a tolvaj képével. „Ha tudná a házigazda, mikor jön a tolvaj, nem engedné betörni őt”. A figyelmeztetés: az Emberfia érkezését sem tudja senki, ezért mindig készen kell állni érkezésére.

A félelemkeltés zavar engem az apokaliptikus képben, és ebben a tolvajképben is. Féljetelek, rettegjetelek, állandó félelemben éljetelek, mert érkeznek az örök bíró, aki elvégzi a végső leszámolást rajtatok.

személyi kultusznak. Jézus a kortársak közt egy egyszerű ács volt, és vándorútján hajléktalan, aki nem tudta, hol hajtsa le a fejét. Tanítását csak akkor fogadjuk el hitelesnek, ha vallási és politikai méltósággal ruházzuk fel? Nem az ő tanítása és életpéldája számít? Ki érti ezt? Te, kedves olvasó, érted?

3) A szerető Isten

Ugye mindannyian tudjuk, hogy Jézus nem arról a vérengzős, igazságosztó és bosszúálló Istenről beszélt nekünk? Az örömhír prófétája és tékozló fiú apjának képe messze távol áll ettől a borzadálytól!

Kérdezem: A halálunk óráján, akár a világ végén miért is változna meg a Szeretet Istene velünk szemben? És az ő követe, a názáreti Jézus, aki azért jött, hogy bűnösöket megmentse, mitől változna át ítélő bírává?

Az én Istenem, az én Jézusom nem a tolvajként érkező apokaliptikus, végítélkező Isten, hanem a Jó Pásztor.

– *Emlékezzetek az elbitangolt bárányra és a Pásztorra, aki utánamegy az elkóboroltnak. És megtalálva azt, nyakába veszi bárányát, hogy visszavigye a közös akolba! (Lk 15,3). Vagy stílusosan fogalmazva, odaviszi báránykáját a betlehemi Gyermek jászlához!*

